MAANDAG, 22 JANUARIJ. **1838.** TWEEDE JAAR, N°. 53.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, No. 206.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRYZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... f 7.—
en *Buitensteden* franco .... 8.—

Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder .... 1.75.
Elken regel meer .... 25.
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling .... 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

FRANKRIJK'S INWENDIGE TOESTAND.

(*Derde artikel.*)

In een vorig artikel hebben wij reeds gezegd, dat de zinsnede, van het ontwerp van adres der afgevaardigden, betrekkelijk Spanje, eene verandering in het door Frankrijk, tot dus ver gevolgde stelsel van Buitenlandsche Staatkunde, in den geest der *propaganda* behelsde, en dat deze stap tot den algemeenen krijg, die voor den troon van Julij altijd gevaarlijk zijn zou, met de belangen en bedoelingen van het Fransche Kabinet niet was overeen te brengen. De nederlaag der *doctrinairen* en de zegepraal van het linker *centrum* bij de verkiezingen, schenen aan dit laatste, door de partij der beweging ondersteund, de baan ter algeheele overwinning volkomen open te stellen. In de Kamer zelve nam ook de bekwaamheid van den heer Thiers en de onvoorzigtigheid van den minister, die zich het groote geheim: *de interventie nooit* ontglippen liet, den laatsten twijfel, naar welken kant de evenaar zoude overslaan, schier geheellijk weg; en toch is het voorgevoelen des publicks teleurgesteld, toch is het *amendement* HEBERT met eene groote meerderheid aangenomen, toch is de overwinning aan het Ministerie MOLÉ gebleven.

De gevolgen der aanneming van het bedoelde amendement zijn boven alle berekening belangrijk; daardoor heeft de Kamer van afgevaardigden de uitlegging bekrachtigd, welke door het Fransche Gouvernement aan het tractaat, der Viervoudigen Verbonds gegeven wordt, en tevens het Gouvernement aangespoord, om, ten aanzien van Spanje, op den ingeslagen weg te blijven voortgaan, dat is, met andere woorden, om Spanje aan zichzelven over te laten; onverminderd nogtans de gebruikelijke betuigingen van koninklijke wenschen en koninklijke hoop voor de zaak van Isabella II: eene soort van Nieuwjaarsgeschenken, aan welke, zoo als ieder gemakkelijk inziet, de Koningin-Regentes en [illegible] veel gelegen is.

Het zal nu te bezien staan of in Spanje de gematigde partij, wier zedelijke kracht voornamelijk van de verwachte *interventie* uitging, zich verder zal kunnen doen gelden, dan of zij hare plaats aan de partij der heethoofden zal moeten inruimen. Hetgeen voor het oogenblik de aandacht treft, is de triomf van den wederstand tegen de *propaganda* in de Fransche Kamer der afgevaardigden; doch men houde daarbij in het oog, dat het *amendement* HEBERT een werk is van de *doctrinairen*, bij welke het Ministerie op den dag des gevaars zijne toevlugt gezocht en gevonden heeft; dat daardoor hunne beginselen heerschen, niettegenstaande zij zelve de minderheid uitmaken, en dat alzoo de verwachting der kiezers, die met de *doctrinairen* ook de *doctrinaire* beginselen hebben willen verwijderen, geheel moet zijn teleurgesteld.

Overigens is het blijkbaar, dat het linker *centrum*, hetwelk tegenwoordig mag beschouwd worden het lot van Frankrijk in handen te hebben, zich omtrent het vraagstuk van Spanje niet heeft kunnen verstaan. Nu zou het kunnen gebeuren, dat het Ministerie deszelfs nederlaag vond, juist in de gevolgen van zijnen triomf; want deszelfs *alliantie* met het regter *centrum*, zou welligt eene *alliantie* van het linker *centrum* met de linkerzijde te weeg kunnen brengen, en in dat geval zou het Ministerie ongetwijfeld eene sterke meerderheid te bestrijden hebben. Wij gelooven echter, dat het zich alsnog zal kunnen staande houden, gerugsteund, zoo als het ons voorkomt, van den eenen kant door de vrees der weldenkenden voor de *democratie*, van de andere zijde door de vrees voor den algemeenen oorlog, tot welken eene verandering in Frankrijks buitenlandsche staatkunde het toeken zou kunnen geven.

NEDERLAND.

AMSTERDAM 20 Jan. Gisteren is alhier de verjaardag van H.K.K.H. Mevr. de Prinses van Oranje, in gepaste vreugdebetooning, ook door het uitsteken van vlaggen van vele particuliere gebouwen, gevierd geworden.

— Wij lezen in de *Utrechtsche Courant* het volgende:

Wij zijn van goederhand onderrigt, dat tot de maatregelen, door de Regering dezer stad genomen, tot stuiting zoo veel mogelijk van de sedert eenigen tijd ook alhier onder het rundvee heerschende zoogenoemde kwaadaardige, aanstekende, doch niet toenemende longziekte, ook deze behoort, dat er van stads wege een stal is aangewezen, naar welken elk rund, waarvan ter stads secretarie aangifte is gedaan, hetwelk verdacht is van door de gedachte ziekte te zijn aangetast, kan worden overgebragt.

Tot oppassing der in die stal opgenomene beesten, is voor stads rekening een bepaald persoon aangewezen, die van de noodige instructie voorzien is, waarbij onder anderen opzettelijk bepaald is, dat de toegang tot den bedoelden ziekenstal aan andere personen, dan die tot verpleging, verzorging of taxatie vereischt worden, volstrekt verboden is.

Deze maatregel, welke den veehouder de gelegenheid aanbiedt, om het besmette vee van het gezonde af te zonderen, wordt allezins door deskundigen toegejuicht, en doet zich alzoo wenschelijk voor, dat dezelve ook in elke andere gemeente, waar de voormelde ziekte reeds heerscht of zich nader openbaren mogt, nagevolgd worde.

'S GRAVENHAGE 19 Jan. Het dagblad dezer residentie bevat eene oproeping aan alle kunstminnaars, om eene laatste hulde te bewijzen aan de nagedachtenis van den verdienstelijken C. J. Lechleitner, in leven concertmeester van de Koninklijke hofkapel en hoofd-onderwijzer aan de Koninklijke muzijkschool, door het geven, bij wijze van inteekening, van een drietal concerten, namelijk in deze residentie, te Rotterdam en te Leyden; en waarvan de opbrengst tevens zou kunnen aangeboden worden aan zijne achtergelatene weduwe, die door het verlies van haren verzorger van alle middelen van bestaan is beroofd geworden.

— Dezer dagen is alhier overleden de Wel-Ed. Gestrenge Heer Mr. Sibert Christiaan van Romondt, in leven Raadsheer in het Hoog-Geregtshof.

— De Assises in de provincie Holland, zuider-kwartier, 1ste vierendeel jaars, zullen alhier op den 19den Februarij aanstaanden, onder het voorzitterschap van den heer van Nes van Meerkerk worden geopend. Men verzekert vrij stellig, dat de zaak van de Rotterdamsche commiesen en visiteurs, die zich in de uitoefening hunner ambtsbetrekkingen zouden hebben schuldig gemaakt, aan het te kort doen van 's lands schatkist, nog niet voor deze Assises zal worden gebragt, hetgeen waarschijnlijk aan de langdurigheid der instructie, welke deze belangrijke zaak vereischt, moet worden toegeschreven.

— Naar men verneemt, zou Z. K. H. de Prins van Oranje dezer dagen weder eenige niet onbelangrijke aankoopen van gronden om en bij deze stad gedaan hebben. Sommigen schrijven zelfs aan Z. K. H. het plan toe, om tusschen deze residentie en Scheveningen een paleis te doen bouwen, hetgeen, behalve dat zulks aan velen werk zal verschaffen, ongetwijfeld veel zal bijdragen tot verdere verfraaijing der schoone environs, waarop 's Gravenhage zich hoe langer hoe meer mag beroemen.

— Door Z. M. zijn benoemd: Tot wethouder te Leeuwarden, Mr. J. H. van Boelen, in plaats van J. Bomkes, overleden; tot wethouder te IJlst, J. Waller Oppedijk, in plaats van De Jong, overleden; tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Kralingen en Capelle op den IJssel, Jan Houdorff Block, thans ontvanger te Ouderkerk aan den IJssel; en in diens plaats F. J. Kolmans, thans ontvanger te Bodegraven. Tot ontvanger te Bodegraven, J. Koolbeek Jz., thans kommandeur bij de ambulante recherche te water in Zuid-Holland; tot leden bij kamer van koophandel en fabrijken te Maastricht zijn door Z. M. bij continuatie benoemd: R. W. Hastinx, Jh. Schrammer en H. Leydlitz; tot dijkgraaf van den polder Oldenbroek, M. van Hasselt; tot dijkgraaf van het eiland Wieringen, P. Maats; tot waardschap wegens den polder Ham in het Dijkscollegie van Dregterland, P. Schikkerman; tot dijkgraaf van Oud en Nieuw Westerloo en den nieuwen Oostdijk onder Goedereede, D. Breen; en tot heemraad van den Ouden Oostdijk, D. Breen, voornoemd. Tot leden van het polderbestuur van Nieuw Mathenesse, J. Dijkmans en A. Post; tot heemraden van den Stormpolder, K. Luyten en L. Th. Damman; tot hoogheemraad van Alblasserdam, C. A. Rijkee, en tot lid van het dijksbestuur van den ouden Lindendijk, A. B. Attema.

ENGELAND.

LONDEN 16 Jan. Gisteren namiddag, ten half drie ure, is er weder een kabinetsraad gehouden. Dezelve heeft geduurd tot vijf ure.

Gisteren heeft de Nederlandsche gezant, de heer Dedel, aan het Ministerie van Buitenlandsche zaken gearbeid.

De moeijelijkheden, waarin de leden van Loyds verkeerden, omtrent het vinden van een lokaal, zijn opgeheven. Al wat zij verlangden, is hun in het *South-sea House* toegestaan; woensdag zullen zij dit nieuwe lokaal betrekken. Hun zal overigens niet veel ontbreken; de meesten hunner boeken en papieren zijn bewaard gebleven, en, daar alles zich, als 't ware, in het middenpunt van den brand bevond, bijna door een wonder. De groote eiken tafel, waarop de papieren gewoonlijk ter lezing voorlagen, is gevonden, en zal slechts eenige kleine herstellingen behoeven, om, weder ten zelfden einde te dienen. De reeksen der Loydslijst van af 1760 zijn onbeschadigd gebleven, tevens met de liassen van vreemde papieren en documenten van allerlei aard.

De berigten, nopens een plan voor eene nieuwe Koninklijke beurs, zijn voorbarig geweest. Daaromtrent is nog niets stelligs bepaald.

— De vaart op de Theems is genoegzaam gestremd, ten gevolge van de overgroote massa drijfijs. Sinds vele dagen zijn geene schepen aangekomen. Een groot aantal kustvaarders ligt ten anker beneden Gravesend.

— De *Times* van Dingsdag 16 Jan. bevat geene latere berigten omtrent Canada.

— Berigten uit Edenburg maken melding van ongeregeldheden aldaar, door de studenten te weeg gebragt. Dezelve schijnen nog al van ernstigen aard te zijn geweest; ofschoon men geene bepaalde strekking daaraan kan toeschrijven. Het begon als een spel, met het werpen van sneeuwballen; doch spoedig werden ook de voorbijgangers aangerand, en vensterramen aan stukken geslagen. Eindelijk trad de policie tusschen beiden, en het gelukte haar, eenigen der studenten te vatten; welke echter achtereenvolgens weder werden ontslagen, op het aanzoek van een vijftigtal hunner makkers, en onder belofte, van het spel te

MENGELWERK.

UIT HET DAGBOEK VAN EEN' LEDIGGANGER.

(*La Juive.*)

Wij zaten om de theetafel van mevrouw VAN BATENBURG: — Vergun mij echter eer ik verder ga, eene kleine maar noodzakelijke uitweiding over namen. In *Frankrijk* en *Engeland* neemt elk roman-schrijver of verhaler den eersten naam den besten, die hem in de pen vloeit en doopt er zijne verdichte personaadjen mede, zonder dat er iemand op valt er deze [illegible] gene persoonsaanduiding in te zoeken. Ten onzent daarentegen is men — eene overigens prijsselijke deugd — zoo schuw voor het openbare leven, dat men zijn' naam als wettig eigendom beschouwt, en wie er ook maar een letter[illegible]eep van neemt, gaarne voor de regtbank van eersten aanleg zou dagen. Van daar, dat in onze vroegere romans zooveel mijnheeren *Braafhart's*, *Eerlijk's*, zooveel jufvrouwen *Welgemoed's*, *Helder's*, enz. voorkomen: van daar, dat aan onzen [illegible]migen dichter — *se fâche t' il qui veut*, ik wil den bescheiden' man zijnen vroegeren titel niet ontnemen — bijna een proces van injurie is aangedaan over eenen toevalligen zamenloop van werkelijke gebeurtenissen met de verdichte, die hij in zijne geestige *Badreize* vertelt. Eene onzer romandichteressen heeft er zeker eene vernuftige wending op uitgedacht, en de namen van alle mogelijke uitgestorvene adellijke geslachten opgezocht: maar behalve dat ik, wat er ook mijn lieve oudoom JONATHAN, in zijne lofrede op de opregte Haarlemsche courant, van zeggen moge, zulk eene [illegible] *namenjagt* eene droevige en hartverscheurende arbeid vinde, zoude ik altijd vreezen, of het geslacht wel waarlijk dood was, en of er niet hier en daar een afstammeling schuilde, die op eens alle namen, regten en titels zijner voorvaderen terugeischt. Wij hebben er voorbeelden van gezien, en mijn neef FRANS FLORIS VAN ARKEL, zou u zeker reeds lang, een bijzonder gewigtig hebben medegedeeld, zoo hij niet het *chiragra* had.

Ik ben derhalve voornemens, in navolging onzer naburen, want waarom zouden we ze ook niet eens navolgen — elken naam, die zich onwillekeurig aan mij opdoet, zonder omslag aan te nemen, en hoop de personen, die ik opvoer, zoo onwaarschijnlijk te maken, dat niemand het op zich toepassen, noch er zich aan stooten zal, wanneer zij toevallig den naam dragen van iemand, die hem lief is. Mogt desniettegenstaande het tegenovergestelde het geval zijn, zoo beroepe ik mij op deze mijne openlijke aankondiging en naamsgeloofsbelijdenis: *Honny soit qui mal y pense.*

Wij zaten dan om de theetafel bij mevrouw V. BATENBURG. CAROLINE, hare dochter, de levendige brunette, die ge zoo dikwijls bewonderd hebt om het uitstekend schoone, heldere en toch zedige van hare gitzwarte oogen, CAROLINE zat tegenover mij aan de linker zijde van den spiegelglad gepolijsten haard, die, met groote blokken eikenhout gevuld, ons naauwelijks tegen de snerpende koude beschermde. De geurige thee dampte in fijn Oost-Indisch porselein, de waskaarsen gaven genoegzaam licht om vertrouwelijk te zitten kouten, de sneeuwjagt ritselde nu en dan tegen de vensters. Het was er *comfortable.*

Toch was ons gesprek niet levendig en ik vreesde zeer, dat wij zouden moeten eindigen met een weinig kwaads te spreken... tot zoo verre was ik uitgeput. Niet, dat het aan stof ontbrak; maar aan belangstelling. Mevrouw was in haar *sieste* gestoord, en CAROLINA was zoo afgetrokken, zoo onrustig, dat ik........

«Mevrouw! of er ook belet is voor mijnheer RUISHOF?»

Ik was gered: een schichtig blosje vloog over CAROLINA's gelaat, mevrouw deed nog een paar waskaarsen ontsteken, en de heer RUISHOF werd verzocht binnen te komen.

RUISHOF, een jong, maar veelbelovend schilder, die een groot gedeelte van *Europa* gezien en met vrucht gezien had, was, na tweejarige afwezendheid, sinds eenige dagen teruggekeerd. Wij heetten hem hartelijk welkom. Mevrouw VAN BATENBURG, zijne tante, die hem moederlijk lief had, kuste den jongen dat het klapte, en nicht CAROLINE stak hem zoo links hare wang toe, dat hij, zoo ik mij niet bedrieg, den tip van haar oor kuste.

Wij waren eindelijk weder gezeten, kregen de zeldzame vergunning een sigaar te mogen rooken, en neef RUISHOF vertelde ons van zijne reize.

Zoo iets eene gave is, dan moet het «vertellen» zijn; de schilder deed het bij uitstek goed en ik raadde hem zijne schetsen, als tegenhangers van die, welke een jeugdig geneeskundige in de *Letteroefeningen* schrijft, in den *Gids* te geven.

«Ik heb nog niet beslist tusschen klassiek en romantiek,» antwoordde hij, met eenen schalkschen glimlach, «maar ik vind het jammer, dat onze tijdschriften, zoo als de jongens van den schoolmeester in de Nieuwjaarwensch van den *Gids*, dien ik gisteren in het Muséum las, nog altijd *paar aan paar* gaan!»

«Maar zeg eens, lieve jongen!» zeide mevrouw, «hebt gij in *Parijs la Juive* gezien? Wat eene schrikkelijke historie! CAROLINE is er zoo [illegible]
Ziet ge, [illegible]

zullen staken. Ondanks deze belofte echter, kwamen er meer dan drie honderd bij elkander, en besloten den volgenden dag het tooneel te hernieuwen, en zich daartoe met stokken en andere middelen te wapenen. Dien ten gevolge verzamelden zij zich gisteren aan de akademie, en begonnen woedender nog dan den vorigen dag. Zij verschansten zich achter de poort der akademie, van waar eene onafgebrokene sneeuwbalhagt — meestal met steenen daarin — uren lang werd volgehouden, waardoor aan de overzijde meest alle glasruiten gebroken en vele voorbijgangers gewond werden. Weldra kwam de volksmenigte op de been; alle winkels in de nabuurschap werden gesloten, omstreeks 3 ure verscheen de policie met verdere magt, en deed vele, doch vergeefsche pogingen, om de noordelijke poort der akademie open te loopen, en de studenten te verdrijven. De strijd was bij wijlen inderdaad heet. Stokslagen werden aan beide zijden ruimschoots uitgedeeld, en vele werden er gewond. Het gelukte der policie 37 studenten in handen te krijgen, welke een voor een naar het bureau van policie werden vervoerd, doch, onder borgstelling weder ontslagen. Omstreeks half vier ure verscheen de Lord Provoost met de magistraat, en poogde door bevredigende voorstellen de rust te herstellen; doch te vergeefs, de studenten wilde naar hen niet luisteren. Zijne Lordschap reed alstoen naar het kasteel, en gaf bevel aan een detachement van het 79ste regement, op te rukken met geveld geweer. Deze veroverden weldra de Akademie stormenderhand, hetgeen den moed der onrustigen eenigzins verkoelde. Tegen den avond ging de menigte van langzamerhand uiteen, en de militairen keerden terug naar het kasteel.

Den geheelen avond echter, doorliepen de studenten de straten, eveneens als den vorigen dag. Somwijlen had er eene schermutseling plaats tusschen hen en het volk, eenige glasruiten werden ingestooten, doch verder had er niets ernstigs plaats. Wij vernemen, dat de studenten zijn overeengekomen, onder elkander eene inschrijving te openen, om daaruit de boeten, welke aan sommigen hunner door den magistraat mogten worden opgelegd, te voldoen.

DUITSCHLAND.

WEENEN 11 Januarij. Z. K. H. de aartshertog, Onderkoning van Italië bevindt zich thans te Venetië. Van Hoogstdenzelven is gisteren middag een eigenhandige brief aan Z. M. den Keizer alhier aangekomen, inhoudende, dat de gezondheidstoestand van Z. K. H. den aartshertog Frederik eenigzins gunstiger was, ofschoon het gevaar tot dus verre niet geweken is. — Ook bevestigt zich het gerucht, dat mevrouw de aartshertogin Maria Louisa van Parma ongesteld is; intusschen zijn ook daaromtrent betere berigten alhier aangekomen. — Men spreekt in deze stad sterk over eene op te rigten Nationale Bank in Hongarijë.

HANOVER 12 Januarij. In Göttingen verspreidt zich het gerucht, dat de heer Eichhorn, die vroeger in die plaats de waardigheid van Hoogleeraar in de regten bekleedde, zich aangeboden heeft, een jaar lang voorlezingen te houden, ten einde de door het vertrek der zeven professoren ontstane vacature eenigzins te vervullen. In den brief, waaruit wij dit ontleenen, komt nog voor, dat de heer Eichhorn sinds twintig jaar geene voorlezingen meer gehouden heeft; dit is echter eene onwaarheid, daar Eichhorn eerst in 1829 of 30 zijne waardigheid heeft nedergelegd.

Volgens berigten uit Grätz van den 3 dezer, zal de aldaar bevelvoerende generaal, Prins Philip van Hessen-Homburg, zich den 8 met de baronnesse weduwe Schimmelpfenning, van burgerlijke afkomst, in den echt begeven. De verloofde heeft den titel van gravinne van Homburg aangenomen, tot welke waardigheid zij door den Koning van Pruissen is verheven geworden.

— Het gerucht, te Potsdam verspreid, dat de aartsbisschop van Keulen naar Koepenick zoude worden gebragt, bevestigt zich niet.

DARMSTADT 14 Jan. Men zegt, dat de Gouvernementen der Groothertogdommen Hessen en Baden een tractaat gesloten hebben met de stad Frankfort, hetwelk tot rigtsnoer dienen zal voor de te nemen maatregelen, betrekkelijk eenen Spoorweg, tusschen de Main en de Necker, en welke tot grondslag zal strekken, van de te sluitene overeenkomsten.

COBLENTZ 16 Jan. In den nacht van 12 op 13 dezer, ontstond in de Rijnkromming, even boven Worms, eene IJsopstopping, bij de geringe waterhoogte van 4 voet 5 duim aan de Wormsche peilschaal, hetwelk ten naastenbij gelijk staat met 6 voet 4 duim aan de peilschaal te Coblentz. Aan de Lurley, boven St. Goar waren de ijsschollen reeds den 15den tot Bingen opgekruid; het water is daardoor boven de opstopping, reeds 15 voeten hooger, dan te St. Goar. De ijsschollen zijn tot 20 en meer voeten hoogte opeen geschoven.

— De laatste berigten uit Zwitserland behelzen niets van belang. In dezelve wordt gemeld, dat in Solothurn, binnen zeer korten tijd drie Katholijke geestelijken tot de Protestantsche kerk zijn overgegaan, en tevens zich in den echt hebben begeven. Dezelve worden genoemd: de Franciskaner Knobel, koorheer Schneider, en abt Huge.

Te Brigels, in Graauwbunderland, is onlangs gestorven, zekere Johan George Degonda, in den zeldzamen ouderdom van 103 jaren. Hij was nimmer ziek geweest, maar had van zijne eerste jeugd, tot aan zijn dood, onafgebroken de volmaakste gezondheid genoten. Nog vóór 6 jaren deed hij eene voetreis naar Bergamo, zonder in het minste over ongemak of vermoeidheid te klagen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 Jan. De baron d'André, tweede secretaris bij de Fransche Ambassade te St. Petersburg, is alhier met depêches aangekomen.

Part. Corresp. PARIJS 18 Jan. Gisteren heeft de zamenstelling van de buraux der Kamer van gedeputeerden plaats gehad, en zijn tot voorzitters verkozen: 1e bureau: de heer Duchâtel; 2e bureau: de heer Thiers; 3e bureau: de heer Teste; 4e bureau: de graaf Defitte; 5e bureau: de heer Passij; 6e bureau: Debelleyme; 7e bureau: de heer Dufaure; 8e bureau: de heer Guizot; 9e bureau: de heer Persil.

Deze verkiezingen geven aan de drukpers velerlei stof tot twistgeschrijf, en sommige bladen vinden daarin eene reden om te doen gelooven, dat de oppositie in de jongste discussiën over het adres niet zoo uit het veld geslagen is geworden als sommigen voorgeven.

De *Courrier Français* voorspelt, dat de oppositie, wel verre van vernietigd te zijn, integendeel met vernieuwde krachten den strijd zal aanvangen; tot staving daarvan haalt dit blad eenige in de vorige zitting behaalde voordeelen aan, terwijl het tevens beweert, dat de sterkte der beide partijen bijna gelijk staat, en dat alzoo het Ministerie eenen ontijdigen zegekreet over deszelfs gewaande overwinning aanheft, welke eigenlijk slechts eene onbeduidende schermutseling is geweest.

De oppositie vindt thans derzelver voornaamste steun in het linker centrum, dat voor het Ministerie in vele opzigten gevaarlijker is dan wel de eigenlijke linkerzijde. Wanneer de Kamer zich beter ingelicht zal gevoelen, zou het niet tot de onmogelijkheden behooren om de oppositie de meerderheid tegen het Ministerie te zien erlangen. In alle gevallen, zou de magteloosheid der oppositie den doodslag aan het vertegenwoordigend stelsel in Frankrijk toebrengen.

De *Siècle* ergert zich over den zegepralenden toon, door het *Journal des Débats* aangeheven.

De benoemingen der bureaux toonen, hoezeer men het Ministerie genegen is; allen zijn ten voordeele van het linker centrum of van de erkende doctrinairen uitgevallen. Waar zijn de zuivere ministeriëlen gebleven?

De *Constitutionnel* bevestigt de redeneringen van den *Siècle*, en beweert, dat van de 9 voorzitters der bureaux, slechts één (de heer Debelleyme), onder de ministeriële partij te rangschikken is. Men kan dus spoedig eenen nieuwen strijd tusschen de twee groote afdeelingen der Kamers te gemoet zien; in hoeverre dezelve eenen wezenlijken invloed op den gang der openbare staatszaken zal uitoefenen, is eene vraag, waarop alleen de toekomst zal kunnen antwoorden.

Eene bijzonderheid houdt thans alle staatkundigen bezig. De heer de Sivry heeft in de Kamer van gedeputeerden een voorstel gedaan, ten einde een bepaald onderzoek naar de electorale fraudes in het departement du Morbihan in te stellen. Hoezeer dit voorstel, volgens de bij de Kamer gebruikelijke voorschriften, plaats heeft gehad en aan de bureaux ter overweging gezonden is, heeft men geweigerd de voorlezing daarvan in de Kamer toe te laten. Wat beduidt, na zulk eene weigering, het verwijt door de ministers aan de minderheid gedaan, dat men, zonder bewijzen, van zoodanige fraudes durfde spreken? Men ziet thans een lid dezer minderheid met eene regelmatige aanklagte optreden, en de meerderheid wil van de voorlezing niet hooren.

De *Commerce* laat zich daarover in hevige bewoordingen uit en vraagt wie de vruchten zal plukken van het stilzwijgen, waartoe de heer de Sivry gedwongen is? Denkt het Ministerie alzoo door het onderdrukken der waarheid veel gewonnen te hebben. Tot op dit oogenblik bestond er nog altijd twijfel omtrent de door den heer Sivry ingebragte beschuldigingen. Maar nu weigert het Ministerie de openbare meening in te lichten, en laadt daardoor op zich de verdenking van inderdaad daaraan schuldig te zijn.

Maar moest men dit verwachten van een bestuur, hetwelk de eerste handhaver van de onschendbaarheid der nationale instellingen behoorde te zijn; kon men zulks begrijpen van eene Kamer, welke van haren voorzitter als leus heeft aangenomen de woorden: behouden en handhaven, *maintenir et contenir*?

— De Dagbladen van den 8sten zijn heden alhier aangekomen, den 6den en 7den waren de Cortes niet vergaderd.

BAYONNE, 14 Jan. De Carlisten zijn uit de valleijen van Mena voor Balmaceda teruggekomen, en hebben deze plaats moedig aangevallen; reeds den 9 zijn de batterijen tegen dezelve opgeworpen; terwijl den Carlisten belet wordt in Castilië in te dringen, welke wegen door de generaals Buerens en Iriarte bewaakt worden, zullen zij beproeven deze plaats te overmeesteren. Men verzekert, dat Espartero, na bevorens tot eenige mijlen boven Miranda opgerukt te zijn, wederom naar Vittoria is vertrokken.

— Eene depêche van Lord John Hay, bevelhebber van de te Passage gestationeerde Engelsche zeemagt, meldt de ontscheping in die haven van 10 stukken geschut en 33 kanoniers, waarbij zich 2 Artillerieofficieren en een Bevelhebber bevonden.

— Het hoofdkwartier van Don Carlos is nog steeds te Llodio, een klein dorp van Biskaye, hetwelk 500 inwoners telt; men verwachtte aldaar een hevig gevecht tusschen de troepen van Espartero en de Carlisten, welke zich in de vallei van Mena ophouden. De uitkomsten aangaande het gevecht van Carrascal zijn niet zoo belangrijk, als men gezegd heeft; de Christinos hebben eenig verlies geleden, doch het is onmogelijk, dat der beide partijen te kunnen opgeven.

— Uit Bourg-Madame schrijft men d.d. 13 Januarij, dat de soldaten van Sancho, welke bij nacht de poorten van Puycerda waren genaderd, de voorposten en eenige bewoners, welke die stad verlaten hadden, om zich naar Frankrijk te begeven, overrompeld hebben. De inwoners hebben zij in vrijheid gesteld; doch de soldaten hebben zij medegevoerd. Het beleg zou tegen den 14 of 15 eenen aanvang nemen.

SPANJE.

MADRID, 8 Jan. Aan den generaal Rodil, die zich te Lissabon bevindt, is een koerier gezonden, om dien hee[...] de portefeuille van Oorlog aan te bieden, daar de generaa[...] Cayetano Valdes dezelve geweigerd heeft. Het afzetten va[...] ambtenaren, van het Ministerie Calatrava, is aan de ord[...] van den dag. Berigten van het noorden melden, dat d[...] voorhoede van den graaf van Luchana, en een detachemen[...] van 500 man, welke zich te Corarubbia bevonden, in Burgos zijn binnengerukt.

— Den 8 dezer heeft de Kamer der afgevaardigden har[...] werkzaamheden weder hervat, het volgende is ons omtren[...] het eerste gedeelte dier zitting, medegedeeld.

Gedurende de lezing van een voorstel van den heer Lujan betrekkelijk de mijnen, trad de minister van financiën i[...] staatsiekleeding de zaal binnen en lag eenige pakketten papieren voor den president neder. Het voorstel van den hee[...] Lujan is goedgekeurd. Er werd verslag gedaan van het antwoord op het aan H.M. door de deputatie aangeboden adre[...] van gelukwensching, bij gelegenheid van het Drie-Koningenfeest.

De minister van Financiën las daarna een ontwerp van we[...] ten einde in de realisatie van de buitengewone oorlogslast[...] te Puerto Rico en in Havana te voorzien, hetwelk te gel[...] eenige maatregelen betrekkelijk den verkoop der goede[...] van de geestelijke orders bevatte.

Het ontwerp van wet is aan eene speciale kommissie gezonden.

Nadat de ministers van Oorlog en Justitie in de zaal getreden waren, rigtte de heer Huelvas aan den eerstgenoemden eene interpellatie, aangaande de strafeloos door de facciosos in de provincie Toledo bedrevene buitensporigheden. Deze afgevaardigde haalde onder anderen het dor[...] Nava Hermosa aan, alwaar 80 huizen zijn in brand gesto[...]ken. Hij beklaagde zich krachtig over de misdadige werkeloosheid van den generaal Sanz en eindigde zijne rede met aan te toonen, dat zelfs in de hoofdstad eene bestu[...]rende Carlistische junta aanwezig was.

De minister van Oorlog heeft aan de afgevaardigden zijn ontevredenheid betoond, over de wijze, waarop zij onophou[...]delijk gewoon zijn, evenwel vruchteloos, te interpellere[...] Daarop den toestand van Toledo en eenige andere provinciën nagaande, wekt hij bij herhaling gemor in de ve[...]gadering.

Verschillende afgevaardigden hebben het woord gevraag[...] De heer San Miguel is een der eersten, welke gehoord mo[...] worden.

De kolonne van Aspiron, welke thans onder bevel sta[...] van Valdez, is den 2den dezer te Cuença aangekomen.

LOGRONO 9 Jan. De eskadrons van Leon el Conde beneve[...] de bataljons van Ulibarri, hebben zich, den 5den te Calatayu[...] met de divisie van San Miguel vereenigd, die het opperbev[...] over het geheele korps, bestaande uit nagenoeg 8,000 ma[...] heeft op zich genomen. De Carlistische expeditie van Basil[...] Garcia, welke, na zich aan een gedeelte der troepen o[...] der Cabrera te hebben aangesloten, den weg naar de vall[...] van den Taag heeft genomen, is slechts tien mijlen vooru[...]

« Maar lieve Mama! . . . Neef zal denken, dat ik nog zo[o] kinderachtig ben als toen . . .» « Als toen ik heenging, meen gij CAROLINE. Ik weet niet of ik het niet wenschen zou, nichtje lief, want gij hebt veel hartelijker afscheid van mij genomen dan gij mij ontvangen hebt. Maar toch, gij behoefdet u over den indruk van *La Juive* niet te schamen. De laatste pijnigend-wreede scène heeft mij ten minste, toen ik ze voor de eerste maal gezien had, een *cauchemar* bezorgd, waarbij de haren mij te berge rezen. Toch is, naar het mij voorkomt, de *conceptie* geniaal, en zou, indien de toebereidselen en de uitvoering der vreesselijke strafoefening voor het oog des aanschouwers verborgen waren, eene echt tragische werking uitoefenen. In elk geval schijnt het mij toe, dat de Franschen eenen stap vooruit gedaan hebben, dat er meer ziel en waarheid in hunne poëzij, muzijk en zelfs in hunne schilderkunst is dan ooit te voren, en dat, wanneer eenmaal die eerste *excentrische* roes, voorbij is, zij zuiverer, algemeener menschelijker en ernstiger zullen gevoelen, dan ooit van hunne *frivoliteit* te verwachten geweest was!»

» Het is vermetel van een bereisd man in gevoelen te verschillen, maar gelooft gij waarlijk, mijn vriend, dat het moeijelijk is te schokken, wanneer men geene middelen ontziet dat doel te bereiken; dat het geniaal is, zulke strijdige elementen als een jood en een kardinaal, eene jodin en een prins, overwinnaar der ketters, door middel van een' grooten olieketel zaam te smelten, dat het....»

« Gij zoudt geen bewonderaar van SHAKESPEARE meer moeten zijn, zoo gij ernstig spraakt, KAREL! Vindt gij geene trekken van bloedverwantschap tusschen SHYLOCK en ELEAZAR vindt ge RACHEL niet edeler dan JESSICA? Is het joodsch karakter der middeneeuwen niet scherp en breed geteekend: gouddorst, christenhaat, geloofsfanatismus, en wraakzucht? — Bovendien, mijn vriend, ik weet er reeds uw gevoelen over, gij hebt het bij het uitgaan van den schouwburg aan DALBERG medegedeeld, dien ik gisteren gesproken heb; alleen het karakter van LEOPOLD, dit stem ik u toe, is jammerlijk misteekend, en de rol van den prins is daarenboven ten uwent niet in de beste handen.»

« Zijt ge dan reeds in de Fransche comedie geweest, neef?» vroeg mevrouw VAN BATENBURG: «welnu, hoe is DAMOREAU u bevallen?»

Het was mij aangenaam, dat mevrouw tusschen beiden kwam; want zooveel ik van *Aesthetica inter pariëtes* houde, zoo dwaas komt het mij voor aan eene theetafel met dames gesprekken over kunst te voeren, die alleen in Duitsche romans en in een paar Hollandsche te huis behooren. Hoewel ik dus des schilders gevoelen niet gansch en al deelde, greep ik gaarne de gelegenheid aan, het geschilpunt ter zijde te zetten.

« Het is ook waar RUISHOF, gij zijt gisteren reeds *au théatre* geweest. Welnu gij, die NOURRIT, DUPREZ, ALBERT, en misschien nog meer anderen gezien hebt, hoe vindt gij DAMOREAU?»

« In vele opzigten voortreffelijk, in sommige oogenblikken onovertrefbaar!»

« Ook al *Antithesen*!» zuchtte ik halfluid.

« Vooral,» ging RUISHOF voort: « vooral reken ik daartoe zijne *Prière du soir*:

O Dieu de nos pères!
Toi qui nous éclaires,
Parmi nous descends!

en het geheele bedrijf, dat er op volgt: vooral reken ik daartoe het verhaal, dat hij aan DE BROGNI doet, van het oogenblik af, dat de kardinaal zegt:

Ainsi tu veux mourir?

en de jood antwoordt:

Oui c'est mon espérance.
Mais je veux avant tout et sur quelque chrétien
Me venger. . . . . . . ce sera sur toi. . . .

tot op zijn groot air!»

«Tot op zijn air?» vroeg mevrouw: «vindt gij dat d[...] niet allerliefst?»

«Allerliefst, tante, ja! en zelfs meer dan dat, ofscho[...] mij het snelle, Bolero-achtige der beweging wat al te g[...]kunsteld voorkomt; maar er is mij te veel passie, te wein[ig] geestdrijverij in. En dit juist is de algemeene aanmerkin[g] die ik op het spel van DAMOREAU maken zou. De man is *fier* tegen over den kardinaal, tegen over RUGGERO, teg[en] over het volk: ik had hem iets angstiger, iets kruipen[d] valsch, zijne woede meer verbeten en zelfs zijne zegepr[aal] iets meer verborgen gewenscht! In de eerste plaats echte[r] ik stem het toe, ligt de schuld hiervan aan den dichter[...]

« Aan den dichter, zegt gij, mijn vriend! — Schoo[ne] poëzij, waarlijk.»

Jour mémorable!
Jour de splendeur!
Vois-tu la table
De l'empereur!

« Gij zijt een regte recensent geworden, KAREL! en w[...] de zwakke plaatsen uit te kippen. Maar ik wil ook de po[...] der woorden niet verdedigen; ik sprak van de poëzij d[...] karakters!»

« Ik durf er op wedden, RUISHOF, dat gij bij SCRIBE op ee[n] *soirée* geweest zijt, of dat hij in een *feuilleton* de schilde[r] *du peintre Hollandais* in de laatste salon geprezen heeft!»

… magt bestaat uit 5,000 man. De ruiterij der Christino's heeft een aantal gevangenen gemaakt en dezelve naar Saragossa gezonden.

STADSNIEUWS.

Volgens gedane waarnemingen aan het Stads Waterkantoor, teekende de thermometer van Fahrenheit de navolgende graden van koude:

Vrijdag	19 Januarij	's middags	ten 2 ure,	8	graden.
»	»	»	» 4 »	7	»
»	»	's avonds	» 6 en 8 »	5	»
»	»	»	» 10 »	4	»
		te middernacht		4	»
Zaturdag	20 »	's morgens	» 2, 4, 6 »	3	»
»	»	»	» 8 »	4	»
»	»	»	» 10 »	8	»
»	»	's middags	» 12 »	13	»

GETROUWD. *Weesp*, 18 Jan. H. G. Schimmel, uit *Laguayra* (*Zuid-Amerika*), met G. Fijh.

BEVALLEN. 18 Jan. J. Kirchman, geb. Wolters, Z. — Mev. Albrecht, Z.

OVERLEDEN. *Goor* in *Overijssel*, 16 Jan. H. ten Doesschate, geb. Weerman, 7[illegible] j. — *Amsterdam*, 17 Jan. A. H. Baronesse van Slingelandt, Wed. … H. de Vries, 52 j. — 16 Jan. L. C. Streep, Wed. B. Volkerts, 74 j. — … Jan. J. D. de Bos, Wed. W. Brocedes, 52 j. — 16 Jan. H. Korp, Wed. W. Rotgans, 84 j.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 20 Januarij, 4½ ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.		volg. de Soc^t. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
NEDERL. Werkelijke Schuld	2½	53	½	¼	53 3/16	¼	»
Dito	» 5	101¼	½	⅜	101 5/16	⅜	»
Uitgestelde dito	5	»	»	»	»	»	»
Kansbiljetten	f	22½	23	22¾	22 13/16	¾	»
Amortisatie-Syndic.	» 4½	93¾	94¼	94	94	»	»
Dito	» 3½	»	»	»	»	»	»
Handel-Maatschappij	» 4½	175½	176¼	176⅛	175¾	176⅛	176
Nieuwe dito	» 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837	» 4½	99¼	¾	½	»	»	»
Entrepôt-Dok	» 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening	» 4	»	»	»	»	»	»
Dito	» 5	99¼	¾	7/16	99 7/16	½	7/16
Aandeelen Kansb.	» 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem	»	»	»	»	»	»	»
Dito Rotterd.	»	»	»	»	»	»	»
FRANKR. Inschrijving G. B.	» 3	»	»	»	»	»	»
ENGELAND. Dito	» 3	»	»	»	»	»	»
SPANJE. Leening *Ardoin's*	» 5	19¼	½	5/13	19 5/16	»	»
Dito onbep. Stukk.	» 5	»	»	»	»	»	»
Passive	»	»	»	»	»	»	»
Deferred	»	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelde	»	5¾	6	5⅞	5⅞	»	»
Engelsche dito	»	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Londen	» 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS. Certific. bij *L.* & *B.*	» 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc.* & *Co.*	» 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
Aandeelen *Tavolieren*	3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs	» 3½	»	»	»	»	»	»
RUSLAND. *H.* & *C.* 1798, 1816	» 5	105¼	½	⅜	105⅜	»	»
Dito 1828, 1829	» 5	105¼	½	⅜	105⅜	»	»
Dito 1831, 1833	» 5	96¾	97	96⅞	96⅞	»	»
Oblig. te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg	» 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. in Assign.	» 6	68¾	¾	»	68 7/16	½	»
Certific. van dito	» 6	68¾	69¼	69	69 1/16	»	»
POLEN. Aandeelen à fl. 300	» f	117¾	118¼	118	118	»	»
Dito à fl. 500	» »	»	»	»	»	»	»
[illegible] Londen	» 4	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible] à fl. 100	» f	»	»	»	»	»	»
[illegible] à fl. 250	» »	»	»	»	»	»	»
Metaliek	» 5	101¼	¾	½	101½	»	»
Dito	» 3	»	»	»	»	»	»
Dito	» 2½	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen	» 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll & Co.*	» 5	»	»	»	»	»	»
Dito	» 4	»	»	»	»	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500	» f	»	»	»	718	»	»
DENEMARK. Oblig. te Londen	» 3	»	»	»	73¼	»	»
BRAZILIE. Dito dito	» 5	72½	73	72¾	72⅝	¾	»
DARMSTADT Aand. bij loting	» f	»	»	»	»	»	»

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

LONDEN, 16 Januarij.
(*Over Antwerpen.*)

Consols op tijd	3 pCt.	92⅞ à ½.	Passieve		»	4⅛ à ⅜.
Belgie	5 »	101 à ½.	Deferred		»	6¾ à 7.
Mexico	6 »	26½.	Holland	2½	»	52⅞ à ⅜.
Portugal	5 »	29½.	dito	5	»	101¼.
dito	3 »	19¼ à ½.	Rusland	5	»	110.
Brazilie	5 »	71½.	Spanj. Ard. ex c.	5	»	19⅛ à ⅛.

PARIJS, 18 Januarij.

Inschrijving	5 pCt.	109.75.	Spanje Ard.	5	»	20⅛.
dito	3 »	79.70.	Passieve		»	4½.
Bank-Actiën	fr.	2620.	Napels, *Falc.*	5	pCt.	98.50.
Belgie	6 »	103¼.	Portugal	3	»	19⅛.
Haiti	6 »	380.				

De handel was heden zeer levendig, en gelooven de speculanten aan nog meerdere rijzing in de 5 pCt., dezelve zijn tot 109.70 op ultimo en 109.90 op de volgende ultimo gestegen; deze rijzing is het bewijs dat de financiers de reductie niet meer vreezen. 3 pCt. waren mede willig, en was er veel vraag naar premië in dezelve. Spaansche Fondsen zijn onveranderd 20½. Na de beurs 3 pCt. 79.70.

ANTWERPEN, 19 Januarij.

Belgie	5 pCt.	101¾.	Pruiss. Loten		»	f 110¾.
dito	4 »	93⅝.	Uitgestelde		pCt.	6.
Holland	2½ »	53.	Nassau Loten		»	f 22⅝.
Losrenten	5 »	98.	Darmst. Loten		»	24½.
Metaliek	5 »	105⅝.	Ardoin	5	pCt.	19⅝.
Loten fl. 500	»	f 717.	Denemarken	3	»	73½.
Pol. Lot. fl. 300	»	117¾.	Brazilië	5	»	72¾.
dito 500	»	136½.	Napels, *Falcon.*	5	»	92¼.

Op het ⅛ lager van Parijs waren Ardoin's gisteren avond 19 5/16, ⅜; door eenige kleine inkoopen voor behoefte op de liquidatie van morgen, openden dezelve heden 19¼ g., en blijven ten slotte 19⅜ g. op morgen en p. op den 25. Premie 1/m 19½ d. 1 pCt. Niettegenstaande de daling van ½ pCt. der Brazilianen te Londen, waren dezelve hier zeer gezocht, 72¾ g. Laatste prijs der Ardoin's 19⅜.

BRUSSEL, 19 Januarij.

3 ure: De markt blijft overvloedig van geld voorzien, en was voor alle Industriëele Fondsen veel kooplust. Belgische Fondsen hebben niet gevarieerd. Spaansche Fondsen, ten gevolge van het niet aankomen der Fransche brieven, 19⅞ p.

FRANKFORT A/M., 17 Januarij.

Metaliek	5 pCt.	105 9/16.	Pol. Lot.		f	67⅝.
dito	3 »	79⅝.	N. dito		»	77⅞.
Bank-Actiën		1691.	Holland	2½	pCt.	53⅛.
Loten fl. 500		120⅞.	Syndic	4½	»	93⅞.
Darmst. Loten		f 61⅛.	dito	3½	»	76⅞.
N. dito		f 24⅜.	Spanje Ardoin.	5	»	12⅜, ½.
Pruiss. Loten		63⅞.	Portugal	3	»	18¼.

Oostenrijksche Fondsen iets williger, ook waren alle soorten van Loten tot hoogeren koers gevraagd.

WEENEN, 13 Januarij.

Metaliek	5 pCt.	106.	Bank-Actiën	»	f 1384.
dito	3 »	79⅝.	Loten à fl. 500	»	120.

BERLIJN, 15 Januarij.

Pruisse Leen.	4 pCt.	102¾.	Pol. Lot. fl. 300			67½.
Loten dito		64⅛.	dito 500			78.
Metaliek	5 »	108⅝.	Holland	2½	»	52²/₃.
dito	4 »	103¼.	dito	5	»	100.
dito	3 »	81¼.	Kansbilletten			3¹/₁₂
Bank-Actiën		947 exd.	Restanten			
Loten fl. 500.		123½.	Napels, *Falcon.*	5	»	93¼.
Rusl. Hamb.	5 »	107¼.	dito Lond.	5	»	103⅝.
dito Londen	5 »	113.	Denemarken	3	»	75.
dito 1831 en 33	5 »	103.	Darmstadt Lot.			14.

De handel in Fondsen was heden zeer onbeduidend, hoewel derzelver koersen gedeeltelijk iets hooger waren.

BEURSBERIGT.

AMSTERDAM, 20 Januarij, 1838.

De handel in alle Hollandsche en vreemde Fondsen was heden, even als gisteren, van weinig beteekenis, evenwel blijven derzelver koersen vast; waartoe de overvloed van geld, alsmede de op heden door de Nederlandsche Bank bepaalde vermindering der disconto van ½ pCt., steeds gunstig medewerken. Voor alle solide Fondsen blijven alzoo voortdurend koopers tot geldbelegging, tot welk einde men mede vele kooporders bespeurt in 4½ pCt. Aand. Entrepôt-Dok, tot den koers van 99⅞ pCt., tot welken prijs heden weder verschillende partijtjes werden verhandeld.

Aandeelen Handel-Maatschappij blijven, hoewel de handel in dezelve zeer onbeduidend was, iets williger, dan gisteren; de gunstige stemming, welke in het algemeen aan de Beurs heerscht, kan niet nalaten, dat ook dit Fonds zich van deszelfs kleine reactie spoedig geheel herstelle. Alleen Ardoins waren heden echter, met weinig handel, weder iets flaauwer. De affaire in Zuid-Amerikaansche, staat, als ware het, geheel stil; alleen naar nieuwe Mexicanen was heden eenige meerdere vraag, en is tot den genoteerden koers een vrij belangrijk postje gedaan.

Nieuwe Mexico 5 pCt. 25½ Peru 6 pCt. 13½.

[illegible] Prolongatie 2¼, ½. Beleening 2½. Wissel-Disconto 2½.

Prijzen [illegible] Integralen 53 5/16, ¼. Hand. Maatsch. 176 à ⅛. Ardoin 19 5/16.

PRIJZEN DER COUPONS.

Oost. Met. Coupons à fl. 25. f 29.65 à 67½. Napelsche dito à 12½ Duc. f 24.20. Fransche dito à 60 Franc. f 56. Eng. Pruissen p. £st., dito Napels, dito Denen, dito Russen f 12. Hamb. Russen pr. Roebel. st. 36½. Pruisische Thaler pr. Thaler 34½. Mandaten van Zilveren Roebels st. 36½. Dito van Papieren dito st. 10 5/16. Uitgel. Eng. Nap. Losb. 1 Feb. 1838 £ 100. f 12 p. £.

SCHEEPVAART EN HANDEL

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 19 Jan. N. N. O. Niets. — Texel vol drijfijs.

HELVOET en BRIELLE 18 en 19 Jan. N. O. — Niets.

MAASSLUIS. O. N. O. Niets. — De stroom van Helvoet en Maassluis vol drijfijs.

MESSINA 24 Dec. Edlund, Pehr, Antwerpen.

Op de rivier van Nantes 11 Jan. Berkhoff, Fortuna, Rotterdam. Lindeman, Stad Aurich, Ostende.

STAND DER RIVIEREN IN ONS LAND.

De MAAS, aan de peilschaal te Grave, des morgens ten 8 ure: op den 14 Januarij 2.62, op den 15, 2.42, op den 16, 2.33, op den 17, 2.21 el.

De WAAL, te Hulhuizen: op den 13 Januarij 2.56, op den 14, 2.60, op den 15, 3.30, op den 16, 3.75 el.

De NEDER-RIJN, te Pannerden: op den 13 Januarij 2.57, op den 14, 2.70, op den 15, 2.93, op den 16, 3.45 el; — te Arnhem: op den 13 Januarij 2.97, op den 14, 2.68, op den 15, 2.52, op den 16, 3.25 el.

De IJSSEL, te Westervoort: op den 13 Januarij 2.40, op den 14, 2.39, op den 15, 2.42, op den 16, 2.94 el.

Het berigt uit Grave voegt er bij, dat men aldaar sedert den 15 met karren en wagens over de rivier rijdt.

HANDELSBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

ROTTERDAM, 19 Januarij.

SUIKER. (Ruwe) Heden had hier in dit artikel de eerste belangrijke afdoeningen plaats, bestaande in 4,500 z. Manilla *Suiker* à f 30 nieuwe conditie, de geringe voorraad aan de markt, en de hoogere stemming der houders, laat eene verdere prijsverbetering te gemoet zien. (Geraffineerd.) De waarschijnlijkheid met open water de vraag levendig te hebben, weerhoudt onze Raffinadeurs verkoopen van eenig belang te willen sluiten, waartoe ter uitvoering van ingekomen orders als op speculatie genegen koopers wezen zouden.

KOFFIJ. Gebrek aan eerste handelspartijen, is de eenige reden, dat men geene afdoeningen daarstellen kan, want in de verwachting bij het openen der scheepvaart de behoefte zich zal doen gevoelen, (eer de voorjaars-veiling der Ned. Hand. Maatsch. plaats heeft), belooft een gunstig vooruitzigt voor de vraag naar deze boon. Mogt dezelve van eenig belang voor gezegd tijdstip wezen, alsdan is eene prijsverbetering met de tweede hands partijen onmisbaar, wij noteren thans goed ord. cheribon 30 à 30½ cs. Samarang 24½ à 25 cs.

TABAK. Zoowel van Virginy als Maryland waren onze voorraden op den 1sten dezer van weinig belang, en daar de vooruitzigten van spoedige aanvoeren niet gunstig zijn, zoo werd de kooplust al vroeg aangewakkerd, waardoor van beide soorten de plaats gehad hebbende afdoeningen reeds niet onbelangrijk waren en meerder zoude doen volgen, indien onze eerste hands huizen van coulanter partijen voorzien en niet te hoog gestemd waren; Virginy en Kentucky wordt 1 à 1½ cs. hooger dan in het begin der maand gehouden.

KATOEN. De houders blijven gunstig wegens den verderen loop van dit artikel denken, en toonen dus geene genegenheid tot de tegenwoordige prijzen te verkoopen.

RIJST. Hiervan hebben wij geene eerste hands afdoeningen te melden; de meening van eene kleine verhooging met de opening der scheepvaart steunt op goede gronden.

THEE zonder omgang, de aangekondigde veilingen in Februarij zullen de aandacht op dit artikel weer vestigen, en welligt den handel daarin verlevendigen.

VERFWAREN. Hierin gaat nog niets van belang om.

MEEKRAP blijft deszelfs willige stemming houden.

ANTWERPEN, 18 Januarij.

KOFFIJ. Heden zijn verkocht 300 balen Batavia van 29¾ à 31¼, 200 balen ord. Braziel van 25¾ à 26¼, en eenige kleine partijen St. Domingo tot diverse prijzen.

KATOEN. Er is in dit artikel niets meldenswaardig gedaan, doch hetzelve is goed prijshoudend en gewild, en zou meer handel opleveren, indien wij eenige aanvoeren ontvingen.

RIJST. Goed prijshoudend, maar, aangezien onze voorraad zeer gering is, gaat er slechts voor de consumtie van tijd tot tijd iets af.

TABAK. 64 vaten Kentucky zijn tot 17½ c. verkocht.

LEVERPOOL, 13 Januarij.

KATOEN. In het begin der week was er goede vraag, sedert Woensdag is dezelve verminderd en werden de prijzen iets slapper. De verkoopen der week hebben 18,260 balen bedragen, waaronder 1,000 Amerikaansche en 100 Fernambuc op speculatie, en hebben bestaan in:

240	Sea Island	van	14	à	21	dr.	430	Bahia	van	8	à	9¾	dr.
8,470	Upland	»	6⅞	»	8¾	»	270	Maranham	»	8½	»	10	»
890	Mobile	»	6¾	»	8½	»	30	Demerary	»	9¾	»	11	»
5,870	New-Orleans	»	6⅝	»	9	»	500	Laguayra.	»	8	»	8¼	»
270	Egyptische	»	8¾	»	11½	»	30	ger. W. I.	»	7¾			
840	Fernambuc	»	9¼	»	10	»	420	Suratte	»	4⅞	»	6	»

Heden zijn 1,500 balen tot vorige prijzen verkocht.

BORDEAUX 13 Januarij.

SUIKER. In den loop der week zijn 61 vaten Martinique en Guadeloupe op den voet van fr. 62 voor de goede 4de soort, alsmede 1,505 zakken Bourbons van fr. 57 à 63 verkocht.

KOFFIJ. De handel hierin blijft stil, doch de prijzen houden stand.

CACAO is meer gevraagd en iets beter in prijs; 800 kwint. Guaquil, zijn tot 37 cent. Entrepôt verkocht.

INDIGO. 21 kisten Bengaalsche, zijn van fr. 10 à fr. 10.75 cons. verkocht; 34 kisten Bengaalsche en 14 kisten Madras, per *Triton* aangebragt, zijn, eerste tot 22, laatste tot 30 pCt. premie op de factuur prijzen, op speculatie gekocht; het artikel is goed prijshoudend.

RIJST. Carolina ontbreekt; 200 kwint. Oostindische zijn tot fr. 20.50 cons. verkocht.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

KONINGSBERGEN, 5 Januarij.

Ondanks dat de wegen thans door de sterke vorst goed en het vervoer van *Granen* over land alzoo gemakkelijk geworden is, komt er weinig aan en bevestigt dit te meer, de meening, dat de laatste oogst algemeen gering is geweest; vooral is dit het geval met *Rogge*, *Erwten* en *Wikken*; van *Tarwe*, *Garst* en *Haver* schijnt dezelve, proportioneel, beter te zijn. Voor *Rogge* blijft aanhoudend vraag, zoowel voor binnenlandsche behoefte, als ter uitvoer, wijl men rekent, dat deze voor Zweden en Denemarken niet onbelangrijk zal zijn. Ook voor *Tarwe* komt meer vraag en verscheidene inkoopen voor buiten 's lands, hebben daarvan reeds plaats gehad.

Onze Voorraad op 31 December 1837, bestaat:

16,200	Last	*Tarwe.*	640	Last	*Erwten.*
2,580	»	*Rogge.*	240	»	*Boonen.*
6,200	»	*Haver.*	300	»	*Wikken.*
1,220	»	*Garst.*	1,820	»	*Lijnzaad.*

MARSEILLE, 13 Januarij.

Met inlandsche *Tarwe* blijft het even stil; de vreemde in Entrepôt is goed prijshoudend. 1,000 Charges Odessa zijn tot fr. 23.75 of fr. 14.81 p. hectol. Entrepôt verkocht, en 2,500 charges op levering tot fr. 24 of fr. 15 pr. Hectolitre.

BORDEAUX 14 Januarij.

Ondanks de nieuwe aanvoeren, hebben onze prijzen zich beter gehouden.

«Gij hebt goed spotten, KAREL! SCRIBE is een geniaal mensch, en ik weet niet of eenig schrijver ten onzent, die ridder werd, geestkracht genoeg zou hebben *eene pen met een' inktkoker* in zijn wapen te voeren.»

«Maar, neef!» zeide CAROLINE, die al dien tijd met blijkbaar welgevallen RUISHOF aangehoord en nu en dan steelswijze aangezien had, «hoe vindt ge CLARA MARGUERON? Ik heb er laatst op het salet zooveel over moeten hooren, dat eene *Chanteuse* mij beviel, die geene *roulades* maken kon, dat ik er later niet weêr over heb durven spreken en toch heeft zij iets in hare stem, dat meer tot mijn gevoel spreekt dan de kunstigste *passage.*»

«Waar uw gevoel spreekt, lieve CAROLINE! zou ik niet gaarne mijn verstand laten oordeelen. Maar bovendien ben ik geheel op uwe zijde. Hoewel RIFFAUT groote verdiensten heeft, is er niet zoo veel ziel in hare stem als in die der *première chanteuse*; en zoo ik *Abonné* was, zoude ik mij verheugen, dat de *soubrette* zoo veel bevallige *coquetterie* en kunstvaardigheid, de *prima Donna* zoo veel gevoel en hartstogt had; en op een theater, dat zoo weinig hulpmiddelen bezit als het onze, elke verdienstelijke poging, elk betoon van goeden wil veel meer aanmoedigen, dan men ten onzent gewoon is te doen. Over het geheel waarlijk, is mij de voorstelling regt goed bevallen. JOANNIS heeft zijn *Air*:

Si la rigueur et la vengeance

uitmuntend gezongen: in het vervolg scheen het mij echter toe, dat hij een paar malen *détoneerde.* De *mise en scène* was, het tooneel en de kas in aanmerking genomen, uitstekend. De kooren goed geoefend, de decoratiën …..»

«*Tu ne seras un grand Apollon*, o schilder!» riep ik uit, «zoo gij bewijzen kunt, dat de laatste decoratie begoocheling verwekte!»

«De laatste wel niet; er is daartoe geene genoegzame diepte in het achterdoek, noch op het tooneel zelf; de eerste echter, en ook de tent des Keizers, zijn niet kwaad en maken een gelukkig effect.»

«Als ik niet beter wist, RUISHOF, zou ik vreezen, dat gij decoratie-schilder begeerdet te worden. Het beste van alles hebt gij echter vergeten — de muzijk!»

«De muzijk! welnu, ik weet wel dat zij niet van WEBER, van SPOHR, of van MARSCHNER is, maar zij is melodieus en meer dramatisch gevoeld…..»

Ik neuriede *strettissimo*:

Fille chère
Près d'un père
Viens mourir.

«Geen strijd over muzijk, mijne heeren!» viel mevrouw VAN BATENBURG in. «Ik hoor den ouden heer TOUSSAINT, mijn trouwen *Whist-partner*, in den gang, en gij weet, wanneer hij een van die moeijelijke Duitsche namen hoort, is de goede man uit zijn humeur.»

Neef had het geluk met CAROLINE, mama en den heer TOUSSAINT een partijtje te maken, en ik, die op de Piano nieuwe liederen van THALBERG zag liggen — CAROLINE dweept als ik met Duitsche muzijk, — sloeg die open en beproefde ze.

— 't Is mij intusschen aangenaam, Lezer! u bij mevrouw VAN BATENBURG geintroduceerd te hebben. 't Zal mij aangenaam zijn u er meermalen te ontmoeten.

ZONDERLINGE VERKOOP.

De heer B…, inwoner eener gemeente in de nabijheid van Boulogne, en een groot minnaar van de genoegens des levens, had bijna al zijne bezittingen verkocht en verteerd en wilde ten slotte zich ontdoen van zijn laatste kleinood, namelijk van zijne vrouw. Hij verstond zich hierover met eenen zijner buren, en de voorwaarden, waarop hij bij onderhandsch contract zijne vrouw aan dezen verkocht, werden in eene herberg vastgesteld. Dit contract, hetwelk door vier getuigen was geteekend, is letterlijk van den volgenden inhoud:

«Tusschen de ondergeteekende B… ter eenre en M… «ter andere zijde, is het navolgende overeengekomen:

«Dat de heer B… zich verbindt, om zijne vrouw aan den «heer M… afteslaan, met al hare bezittingen, zoo als dezelve «thans bestaan. Daar de vrouw van den heer B… «zwanger is, verbindt zich de heer M… het kind, het- «welk zal geboren worden, op te voeden, onder voorwaarde, «dat hij daarvoor van den heer B… eene jaarlijksche rente «van 800 fr. zal ontvangen.

«De heer B… verbindt zich, nimmer in regten zijne vrouw te zullen «terugvorderen.

»De heer B… verbindt zich eindelijk op den dag der teekening van «deze overeenkomst zijne vrouw te zullen leveren.

«En zijn hiervan in behoorlijken vorm twee eensluidende afschriften ge- «maakt te Boulogne, 28 November 1837.

(Volgen de onderteekeningen).

De heer B… liet daarop zijne vrouw halen, ten einde deze overeenkomst ten uitvoer te brengen, doch deze weigerde niet slechts daaraan te voldoen, maar werd zoo vertoornd op haren man, dat zij eene [illegible] van echtscheiding tegen denzelven wilde instellen. Hare [illegible] niet lang, want op de belofte van haren man, [illegible] verkoopen, besloot zij liever [illegible]

dan zoo koude verwachten. *Tarwe* van eerste kwaliteit is niet onder fr. 21 à 21.50 te bekomen. *Rogge* is gevraagd van fr. 13 à 13.25. Het is zeer koud en zoo dit aanhoudt zoude onze scheepvaart gestremd en daardoor de vraag voor de bakkerijen vermeerderd worden.

LONDEN, 15 Januarij.

Door de gestremde vaart, kan men den Graanhandel als voor het oogenblik gesloten houden. Eenige verkoopen van *Tarwe* op zolder hebben tot iets lagere prijzen plaats gehad en *Meel* is niet dan tot hoogeren prijs te koop. Van andere *Granen* zijn de prijzen onveranderd.

BRUSSEL, 18 Januarij.

Raapolie is op nieuw gerezen; men houdt het er voor, dat de koolplant door de vorst geleden heeft, en bij de toenemende koude verder lijden zal, contant is tot f 49½ à f 49¾; op Februarij, Maart van f 48¾ à f 49½; op Mei tot f 48, f 48½, f 49½ en f 49¼ gedaan. *Lijnolie* f 44.

GESCHIEDKUNDIGE BIJDRAGE TOT DE KENNIS VAN HET TEGENWOORDIGE TIJDVAK.

De geschiedenis leert ons onderscheidene voorbeelden van groote staatkundige omkeeringen, vernietigde staatswetten, verbannen koningen, en andere soortgelijke beroeringen kennen: maar geene gebeurtenis heeft, zoo voor het land zelf, waarin zij is voorgevallen, als voor ons werelddeel, ja, zelfs voor het geheele menschelijke geslacht, zulke groote gevolgen te weeg gebragt, als de Fransche revolutie van 1789. Zij deed immers niet slechts het bloed van Europa's volkeren in breede stroomen, van de oevers der Rhone tot aan die der Beresina, en van de zuilen van Hercules tot aan de grenzen van Azië vloeijen; maar heeft ook nog daarenboven eene gisting in alle landen te weeg gebragt, welke zich, sedert Frankrijk de door haar beledene beginselen op nieuw heeft gehuldigd, sterker, dan ooit te voren doet gevoelen.

Vele hebben den oorsprong dier gebeurtenis uit de door Lodewijk XIV gevoerde oorlogen, en daardoor gemaakte schulden, uit de verspillingen en het slechte beheer der volgende regering, en uit meer andere oorzaken willen afleiden. Nu kan het wel niet ontkend worden, dat die gebeurtenissen, even als de Amerikaansche oorlog, en meer anderen het hunne hebben bijgedragen, om de uitbarsting der Fransche revolutie te bevorderen; maar de groote weerklank, die de beginselen dier revolutie in 1789 in Europa gevonden hebben, en ook thans weder op nieuw vinden, bewijzen, dat er bij de verschillende volken van Europa dieper liggende, en meer algemeen werkende oorzaken moeten bestaan, welke de vatbaarheid voor die smetstof hebben doen geboren worden. — Eene kennis van deze meer algemeen werkende oorzaken, is echter volstrekt noodzakelijk, om een gegrond oordeel over den tegenwoordigen toestand van Europa te vellen, en wij vermeenen derhalve, den lezer geene ondienst te doen, door zijne aandacht voor een oogenblik op denzelven te bepalen.

Toen, namelijk, de Noordsche volkeren, in de 4de en 5de eeuw na C. g., de uitgestrekte landen van het westersch-Romeinsche rijk veroverden, bestonden zij uit geheel vrije menschen, die bij gelijke gevaren van den togt, een gelijk regt op den buit hadden. Maar in rotten verdeeld zijnde, die ieder hunnen hoofdman hadden, en vele dezer rotten weder aan het bevel van eenen aanvoerder of vorst ondergeschikt zijnde, bestonden er, bij gelijke persoonlijke vrijheid, verschillende klassen van menschen of standen, en volgens dezen maatstaf, werden de tot slaven gemaakte bewoners, en de veroverde landerijen verdeeld. De hoofdman kreeg grooter aandeel dan de gemeenen, den aanvoerder of vorst viel het grootste ten deel. De goederen waren echter even vrij als de personen, die dezelve bezaten; en hetgeen iemand was toegedeeld, bleef zijn vrij eigendom, als loon voor den door hem verrigten arbeid. Deze goederen werden allodia, of vrije goederen, genaamd. Intusschen moest het zwaard verdedigen, hetgeen door het zwaard was verworven. Het verband moest derhalve, ook na volbragte verovering, blijven bestaan. De aanvoerders der rotten en de veldheeren, bleven derhalve deze hunne betrekkingen ook in tijd van vrede bekleeden, en zoo werd, uit de toevallige vereeniging van wilde horden, een vast verband geboren, ten gevolge waarvan het thans gevestigde volk, bij den eersten aanval, ter verdediging gereed stond.

Ieder bezitter van land was verpligt, tot den oorlog op te trekken. Eene verpligting, welke, wel verre van lastig te zijn, aangenaam en eervol was, omdat de oorlogzuchtige geest dier volkeren daardoor werd gestreeld. Een stuk land en een zwaard, een vrij man en eene lans waren onafscheidbare zaken.

De veroverde landen waren geene woestenijen. Hoe vreeselijk het zwaard dezer barbaarsche veroveraars, en dat hunner voorgangers, der Wandalen en Hunnen, in dezelve gewoed had, zoo was het hun toch niet mogelijk geweest, de groote menigte der vorige inwoners geheel te verdelgen. Vele van deze waren een buit des overwinnaars geworden, en moesten nu als slaven den grond bebouwen, welken zij vroeger als eigenaars hezeten hadden. De geheele maatschappij bestond derhalve uit vrije en slaven; uit eigenaars en vrije menschen. Deze laatste stand echter geen eigendom bezittende, was uit den hoofde ook ongehouden hetzelve te beschermen. Bij voerde daarom ook geen zwaard, en bezat bij de openbare vergaderingen geene stem. Het zwaard alleen gaf adel, omdat hetzelve van vrijheid en eigendom getuigde.

Met het Christendom ook het kerkelijk bestuur der Christelijke kerk onder deze volken ingevoerd zijnde, vonden de bisschoppen, de domcapittels en de kloosters alras middel, om met het bijgeloof des volks en met de milddadigheid der vorsten hun voordeel te doen. De kerken werden rijkelijk beschonken, en de aanzienlijkste bezittingen niet zelden verscheurd, om dezelve ten gunste van eenige heilige onder zijne erfgenamen te tellen. Men waande God te beschenken, door zijne dienaren te verrijken.

Maar krijgsdienst was onafscheidbaar van het bezit van land, en tot deze waren de geestelijken door hunnen rang en hunne bezittingen gehouden.

Intusschen was de verdeeling der veroverde landerijen ongelijk uitgevallen; eensdeels, dewijl het lot had beslist, en anderdeels, dewijl de aanvoerders een naar hunnen rang geëvenredigd grooter aandeel in den buit hadden verkregen. Deze laatsten hadden overvloed, en bij gevolg middelen, om weelde ten toon te spreiden. Bij de heerschende neiging dier volkeren tot krijgsroem moest deze weelde zich in den oorlog vertoonen. De eergierigheid dier tijden had bovenal de strekking, om zich van eene uitgelezene manschap te doen vergezellen, en aan hunne spits van zijne nabuuren gevreesd te worden. Een talrijk gevolg van gewapenden was daarenboven het beste middel om rijkdom en magt te vertoonen, en tevens het onfeilbaarste, om beiden te meerderen. De overvloed van grondeigendom kon derhalve op geene betere wijs gebruikt worden, dan door dappere en in den oorlog beproefde mannen aan zich te verpligten; die glans op hunnen aanvoerder werpen, hem in de verdediging van zijn eigendom bijstaan, ontvangene beleedigingen wreken, en in den oorlog aan zijne zijde strijden konden. De hoofdman en de vorst vervreemden derhalve een gedeelte hunner landerijen, en schonken het genot daarvan aan andere min magtige bezitters, die zich daarentegen tot zekere met de verdediging van den staat niets gemeen hebbende, den persoon des schenkers alleen betreffende, oorlogsdiensten verpligten moesten.

Behalve deze vrije goederen, geestelijke goederen en leenen, bestond er nog eene vierde soort van dezelve, welke men ter leen ontving, en met welker bezit insgelijks leenpligten verbonden waren. De aanvoerder, dien men thans in zijn gevestigd verblijf Koning kon noemen, had het regt, om verschillen te beslissen, regters te benoemen en de algemeene orde en rust te handhaven. Dit regt en deze pligt bleef ook in tijd van vrede op hem rusten, dewijl de volken ook gedurende dezen hunne oorlogsinrigtingen in stand hielden. Hij benoemde dienvolgens hoofden over de landen, wier pligt het tevens was, de manschap in den oorlog aan te voeren, welke de provincie moest leveren; en doordien hij niet overal in persoon regtspreken en verschillen beslissen kon, moest hij zich in de provinciën des rijks door gemagtigden doen vertegenwoordigen, die de regterlijke magt in zijnen naam uitoefenden. Op deze wijze benoemde hij hertogen over de provinciën, markgraven over de grensprovinciën, graven en centgraven over kleinere districten. Deze waardigheden werden, even als de goederen, bij wijze van beleening vergeven. Zij waren evenmin erfelijk als de leengoederen, en zoo als deze, kon de landsheer dezelve van den een op den ander over dragen. Even als waardigheden, werden tollen, boeten op zekere misdrijven gesteld, [illegible] op de wijs der leenen overgedragen.

[illegible] in zijn rijk deed, dat zelfde deed de hooge geestelijk[illegible]. Het bezit van land verbond haar tot de krijgsdienst [illegible] waarnemen van regterlijke ambten, welke zich met den [illegible] niet wel scheen te verdragen. Zij was derhalve ver[illegible] insgelijks aan anderen, tegen het genot van grondei[illegible] met het regter-ambt op te dragen, of volgens het [illegible] tijden, *ter leen te geven*. Een aartsbisschop, bisschop of [illegible] in zijn distrikt dezelfde magt uit, welke de Koning in [illegible] Hij had voogden, ambtenaren en leenmannen, regtbanken en [illegible] achtten het niet beneden hunne waardigheid, de [illegible] bisschoppen en van andere geestelijke heeren te wor[illegible] welke deze laatsten niet hebben nagelaten, als [illegible] te doen gelden, welke aan de geestelijke [illegible] zoude toekomen.

[illegible] en andere ambtenaren, die de Koning als regters

en krijgsoversten over de provinciën stelden, hadden eene zekere magt noodig, om hunne provinciën te verdedigen, hun aanzien tegen de magt der onrustige rijksbarons te bewaren, en zich des noods, in geval van wederstand, door geweld van wapenen gehoorzaamheid te verschaffen. Met de waardigheid zelve ging geene magt gepaard: deze moest de koninklijke ambtenaar zich zelven weten te verschaffen. Die omstandigheid was oorzaak, dat alle minvermogende vrije menschen van deze waardigheden uitgesloten waren, en dat alleen het gering getal der barons na dezelve kon dingen, die rijk genoeg in allodiën of vrij eigendom waren, en uit eigene middelen een toereikend getal leenmannen in het veld konden stellen. Dit was, vooral in die landen noodig, in welke een talrijke en oorlogzuchtige adel bestond, en onontbeerlijk aan de grenzen des rijks. Deze behoefte nam met iedere eeuw in die evenredigheid toe, als het verval der koninklijke magt de regeringloosheid bevorderende, de edelen elkander meer beoorloogden, en straffeloosheid aan de roofzucht ten prikkel verstrekte.

De aanzienlijke leenmannen der kroon waren tevens groote bezitters van vrije goederen, en hadden een groot aantal leenmannen, over wier arm zij beschikten. Zij waren leenmannen der kroon, en leenheeren hunner leenmannen. De eerste betrekking maakte hen afhankelijk, de tweede voedde bij hen den geest van onafhankelijkheid en zelfs van willekeur. Op hunne bezittingen waren zij onafhankelijke vorsten, in hunne leenen waren hun de handen gebonden. De vrije goederen erfden van den vader op den zoon, de leengoederen vielen na den dood des bezitters weder aan de kroon terug. Eene zoo tegenstrijdige verbinding kon niet lang blijven bestaan. De magtige Vasal of leenman der kroon liet spoedig van het voornemen blijken, om de leenen met vrije goederen gelijk te stellen, en in gene even onbeperkt te heerschen als op zijne vrije goederen: om gene, even als deze, op zijne nakomelingen te vererven. In plaats van den Koning in het hertogdom of graafschap te vertegenwoordigen, wilde hij zichzelven vertegenwoordigen, en het gevaarlijke middel daartoe bevond zich in zijne hand. Dezelfde hulpbronnen, welke hij uit zijne vrije goederen trok, dezelfde krijgsmagt, welke hij door het opontbod zijner leenmannen kon op de been brengen, en waardoor hij in staat was, de magt des Konings te doen gelden, maakte hem tot een even gevaarlijk als onzeker werktuig der koninklijke magt. Bezat hij vele vrije goederen in de provincie, welke hem ter leen gegeven was, of waarin hij eene regterlijke waardigheid bekleedde; (en een zoodanig bezit was veelal de oorzaak der beleening), dan waren gewoonlijk het grootst gedeelte der in eene zoodanige provincie wonende vrije menschen van hem afhankelijk of moesten eenen magtigen nabuur in hem ontzien, die hun nadeel konde toebrengen. Als regter over hunne geschillen, beschikte hij niet zelden over hunne welvaart, en als stedehouder des Konings hing het van hem af, hunne lasten te verligten of te verzwaren. Zoodra derhalve de Koningen hun gebied minder bereisden, en de waardigheid van opperregter zeldzamer in persoon uitoefenden, moesten zij aan het volk, dat is aan de vrijen, die geregtigd waren om het zwaard te voeren en bezitters van goederen waren, dat is, aan den *adel*, vreemd worden. Als onmiddellijk gevolg van dezen staat van zaken moest de hoogere adel den lageren adel de laatste hand toeschijnen, uit welke hem zoowel verdrukkingen als weldaden toevloeiden. En naardien bij ieder stelsel van ondergeschiktheid de naaste verdrukking het duidelijkst wordt gevoeld, moest de hoogere adel spoedig eenen invloed over den lageren verkrijgen, welke de geheele magt van dezen laatste in zijne hand leverde. Zoodra derhalve een strijd tusschen den Koning en zijne magtige leenmannen ontstond, kon de laatste veel meer dan de eerste, op de hulp zijner onderdanen rekenen. In dezen staat van zaken was het te laat en te gevaarlijk, om het leen aan den leenman te ontnemen, hetwelk hij des noods met geweld kon behouden; en de Koning moest derhalve tevreden zijn, dat hem zijn magtige leenman nog eene schaduw van heerschappij overliet, door een goed ter leen te ontvangen, van hetwelk hij zich eigenmagtig meester had gemaakt. Niet beter was het met de leenmannen der geestelijkheid gesteld, voor zoo ver magtige barons deze betrekking vervulden.

(*Vervolg hierna.*)

CONCERT, TER NAGEDACHTENIS VAN DEN TOONKUNSTENAAR *H. DAHMEN.*

(*Ingezonden.*)

Den 18 had alhier in den stads schouwburg het concert plaats, ter vereering der nagedachtenis van den voor de kunst te vroeg gestorven H. Dahmen, en ten voordeele zijner moeder, wier *steun* en *hoeder* hij was, door eenige zijner kunstbroeders en liefhebbers gegeven. Het strekt ons tot een bijzonder genoegen te kunnen berigten, dat deze kunstenaars reden hadden zich in het bereiken van hun edel doel, door een aanzienlijk gehoor, te mogen verheugen, terwijl dit talrijk auditorium een genot mogt smaken, zoo als, niettegenstaande de menigvuldige alhier gegeven wordende concerten, niet altijd het geval is.

Zeer eigenaardig had men bij voorkeur stukken van den overledene gekozen, en mogen ook sommigen zijner kunstgewrochten het kenmerk van een jeugdig talent dragen, te regt zegt de heer Van Lennep, in de voor die gelegenheid vervaardigde coupletten, dat Dahmen in zijne werken blijft leven. Een vrij goed bezet orchest ondersteunde de obligaatpartijen, en elk toonde om het zeerst, dat geen eigenbelang, maar dat liefde bij dit feest den toon gaf. Mw. Stoetz heeft uitmuntend gezongen, en waarlijk het duët uit Semiramis, deed der beide kunstenaressen, Mw. Stoetz en Engelman, eer aan; jammer, dat het zwaar gedreun van het orchest sommige passages voor den hoorder deed verloren gaan. De luide toejuichingen getuigden van het voortreffelijke spel der Heeren Kleine en Fischer; en gaan beide aankomende en ree s vergevorderde talenten op den ingeslagen weg voort, zoo mogen wij met grond verwachten, hen eenmaal den lauwer aan eerste kunstenaars te zien betwisten. De heer Potdevin verwierf zich in ruime mate nieuwe lauweren bij de vroeger reeds zoo wel verdiende. En de Heer Vrugt, — wij achten het beneden zijne waarde iets tot zijnen lof te willen zeggen. Hij bragt allen, jong en oud, koel en warm, allen in verrukking, en het was dan ook een zoo gemengd publiek niet euvel te duiden, dat men den zanger van de zware variatiën van Rode dorst vergen het gelief d volkslied aan te heffen. Hartelijk hadden wij dit mede gehoord, maar gevoelen het geheel, waarom de heer Vrugt aan dezen wensch niet voldoen *kon of mogt*, maar toch de ware kunstminnaren andermaal in verrukking wilde brengen, door eene herhaling der laatste variatie van Rode.

Het Declamatorium kon ons, even als bij eene vroegere gelegenheid, minder voldoen. Het komt ons voor, dat de muzijk geen geheel vormt met de waarlijk schoone en door den heer Engelman met gevoel voorgedragene woorden; en voorzeker behoort dit muzijkstuk tot eene der eerste gewrochten van Dahmen. Ook de lezing van hetzelve stemde met ons gevoel niet; en wilden wij aanmerkingen maken, wij zouden dan vragen, hoe het mogelijk is, dat de uitdrukkingen van iemand, zoo gevoelvol en bekwaam als de heer Engelman, meermalen in tegenstelling met de muzijk kon zijn? Althans onbegrijpelijk komt het ons voor, waarom zoovele rijmwoorden, van weinig of geene waarde, zoo zwaren klemtoon kregen; terwijl daartegen andere van grooter gewigt bijna niet uitkwamen; in een goed dichtstuk, en wij houden den Frans Naerebout in vele opzigten daarvoor, toch, komt het rijm van zelf genoeg uit. Niet, dat wij hier den bekwamen kunstenaar willen gispen; maar daar men op ons tooneel meermalen te regt hoort klagen over eene min juiste lezing, vermeenen wij deze aanmerking niet ongepast hier een plaatsje te kunnen geven, om, ware het mogelijk, langs dien weg een hinderlijk, veelal uit gewoonte voortvloeijend gebrek, te zien overwinnen.

OPGAVE VAN AANBESTEDINGEN EN VERPACHTINGEN.

AANBEST. Op Vrijdag 26 Januarij, des voormidd. 11 ure, aan het lokaal van het Gouvernement te Leeuwarden, bij inschrijving en opbod: De afdamming, droogmaking, enz., van de zoogenaamde groote sluis, in Noorderhaven der stad Harlingen, met de leverantie der daartoe benoodigde materialen. Bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het Gouvernement voornoemd, op het Raadhuis te Harlingen, en verder op de gewone plaatsen.

Op 27 Januarij te 's Hage: Algemeene aanbesteding van onderscheidene dienste van de Marine te *Rotterdam* en te *Hellevoetsluis*, gedurende jaar 1838, benoodigde goederen en behoeften. Voorwaarden liggen ter lezing ter gewoner plaatse op de onderscheidene maritime bureaux.

Op den 29 Januarij 1838, 's midd. 12 ure, op het Raadhuis te *Amsterdam:* Al de leverantiën en Arbeidsloonen behoorende tot het vernieuwen 1°. Der vaste Houten Brug, N°. 110, liggende over de Lauriergracht, de Baangracht. 2°. Der Houten Loopbrug, N°. 55, over de Keizersgracht aan de Brouwersgracht. 3°. Der vaste Houten Brug, N°. 122, liggende over de Leidsche gracht, aan de Prinsengracht. 4°. Der vaste Houten Brug N°. 235, liggende over de Leprozengracht, aan de Zwanenburgerstraat. Het bestek en de conditiën dezer Aanbesteding liggen ter lezing aan *Kantoor van Stads Publieke Werken*, op het Raadhuis, alsmede in *Noord-Hollandsche Koffijhuis* en in *het Vosje*, achter de Beurs.

Op Donderdag den 1 Februarij 1838, 's morgens ten 10 ure, ten huize den kastelein C. Maaskant te *Oudhuijsen:* Het doen van eenige noodzakelijke zware reparatiën aan het kerkgebouw en predikantswoning opgenoemde gemeente, met de leverantie van de daartoe benoodigde materialen. Het bestek ligt ter lezing ten huize van bovengemelden kastelein C. Maaskant, terwijl nadere informatiën zijn te bekomen bij den president kerkvoogd J. van der Does.

Op 3 Februarij te 's Hage, aan de minst inschrijvenden: de leverancie van benoodigdheden, ten dienste van 's Rijks magazijn van geneesmiddelen 's Gravenhage. Voorwaarden ter lezing op de gewone plaatsen.

Op 3 Febr. 1838 te Lekkerkerk: eenige reparatiën aan de kerk der Hervormde Gemeente. Bestek ligt voor op het Raadhuis.

Op 5 Februarij 1838, op het Raadhuis te *Amsterdam:* de leverantie van 1°. 200 Lasten Verbrijzelde Keijen, uit de Provincie Drenthe, voor aanleg van Mac-Adam Wegen. 2°. 500 Kub. Ellen Noordzeesche Schulpen. 3°. [illegible] Lasten Nieuwe Oven Briksteen, en 4°. 200 Kub. Ellen Lekzand. Bestek ligt ter lezing aan het *Kantoor van Stads Publieke Werken*, op het Raadhuis, alsmede in het *Noord-Hollandsche Koffijhuis*, en in het *Vosje*, in de Beurssteeg.

HERBEST. Op 25 Januarij te Breda, aan de haven in het *Schippershuis*, Aart Geerts: Het op prijs-tarief uitbreken en herstellen der gebreken aan de bekleedingsmuren van de bastions 's Bosch en Mansfeld te Breda. Bestek ligt ter lezing in gemeld Schippershuis.

LIJST DER PERCEELEN,

Welke op Maandag den 22 Januarij 1838, in het Heeren-Logement te Amsterdam, zullen geveild worden.

No. 1. Een Pakhuis, met Bovenwoningen, Achterhuis en Erve, op de Brouwersgracht, tusschen de Korte Prinsengracht en Binnen Brouwerstraat, in Wijk 52, No. 1638.

No. 2. Een Winkelhuis en Erve, op de Leijdsche Straat, tusschen de Keizersgracht en Kerkstraat, in Wijk 55, No. 3114.

Schouwburgen, Concerten,

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

STADS SCHOUWBURG.

Maandag den 22 Januarij 1838: DE LASTERAAR, Tooneelspel in vijf bedrijven, naar het Hoogduitsch van *A. von Kotzebue;* gevolgd door ANDRÉ EN LISETTE, groot Divertissement Pantomime van den Heer *Isedore Carey*, gemonteerd door den Balletmeester *A. P. Voitus van Hamme.*

Ten Zes ure op het Tooneel.

THÉATRE FRANCAIS.

No. 51 de l'Abonnement.

Mardi 23 Janvier 1838: LE MARI DE LA VEUVE, Comédie en 1 acte; suivi de la seconde réprésentation de : LE SAUVEUR, Vaudeville en 3 actes; le spectacle sera terminé par RENAUDIN DE CAEN; Vaudeville en 2 actes.

On commencera à 6½ heures.

DEUTSCHES THEATER, *In der Amstelstrasse.*

Montag, den 20 Januar 1838: DIE BELAGERUNG VON CORINTH, grosse Oper in 3 Abtheilungen, Musik von *Rossini.* *Anfang um 7 Uhr.*

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT.